

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ГОЛОВІН ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF GOLOVIN v. UKRAINE)**

(Заява № 47052/18)

РІШЕННЯ

Ст. 8 • Приватне життя • Ст. 6 (цивільний аспект) • Справедливий розгляд справи судом • Звільнення суддів Конституційного Суду України за участь в ухваленні спірного рішення без чіткого тлумачення інкримінованого їм «порушення присяги» та обсягу їхнього функціонального імунітету • Застосовано висновки в рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*) • Неналежний судовий розгляд, під час якого не було надано розгорнутої відповіді на ключові питання

СТРАСБУРГ

13 липня 2023 року

ОСТАТОЧНЕ

13.10.2023

Це рішення набуло статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Його текст може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Головін проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Жорж Раварані (*Georges Ravarani*), Голова,
Ладо Чантурія (*Lado Chanturia*),
Карло Ранцоні (*Carlo Ranzoni*),
Марія Елосегі (*María Elósegui*),
Маттіас Гуйомар (*Mattias Guyomar*),
Катеріна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*),
Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,
та Віктор Соловейчик (*Victor Soloveytschik*), Секретар секції,

З огляду на:

заяву (№ 47052/18), яку 23 вересня 2018 року подав до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянин України, пан Анатолій Сергійович Головін (далі – заявник);

рішення повідомити про заяву Уряд України (далі – Уряд);

зауваження сторін;

після обговорення за зачиненими дверима 20 червня 2023 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ВСТУП

1. Ця справа стосується звільнення судді Конституційного Суду України, як стверджується, у супереч статтям 6, 8 і 18 Конвенції.

ФАКТИ

2. Заявник народився у 1952 році та згідно з останньою доступною інформацією проживає у м. Київ. Заявника представляла покійна пані О.Ю. Льошенко, юрист, яка практикувала у м. Київ.

3. Уряд представляв його Уповноважений, пан І. Ліщина.

4. Факти справи можуть бути узагальнені таким чином.

5. У серпні 2006 року Верховна Рада України призначила заявника на посаду судді Конституційного Суду України на строк дев'ять років без права бути призначеним повторно.

6. 24 лютого 2014 року Верховна Рада України звільнила заявника з його посади «за порушення ним присяги судді» у зв'язку з його участю в ухваленні Конституційним Судом України Рішення від 30 вересня 2010 року тією ж Постановою, що й заявників в рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), заяви № 27276/15 та № 33692/15, пункти 5 – 20, від 12 січня 2023 року).

7. 27 лютого 2014 року заявник, посилаючись на Кодекс адміністративного судочинства України, звернувся до Вищого адміністративного суду України (далі – ВАСУ) з позовом, оскаржуючи своє звільнення.

8. 03 березня 2014 року заявник подав до Верховної Ради України заяву про відставку.

9. 11 грудня 2017 року ВАСУ визнав незаконною Постанову Верховної Ради України від 24 лютого 2014 року у частині щодо звільнення заявника. У своїй постанові ВАСУ послався на міжнародні та національні правові принципи стосовно незалежності судових органів і дійшов висновку, що Верховна Рада України не дотрималася цих принципів. Він посилався, зокрема, на положення Закону України «Про Конституційний Суд України», в якому встановлювалося, що судді не могли нести юридичну відповідальність за результати свого голосування (див. згадане рішення у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 41). Він також встановив, що Верховна Рада України не дотрималася процедури звільнення судді Конституційного Суду України й ніщо не свідчило, що була встановлена особиста відповідальність заявника.

10. Верховна Рада України звернулася до Верховного Суду з апеляційною скаргою.

11. 14 березня 2018 року Велика Палата Верховного Суду скасувала постанову ВАСУ та відмовила у задоволенні позовних вимог заявника як необґрунтованих. Повний текст постанови було складено 23 березня 2018 року.

12. Верховний Суд встановив, що Конституційний Суд України діяв поза межами своїх повноважень під час ухвалення свого Рішення від 30 вересня 2010 року, оскільки він фактично визнав нечинними обов'язкові положення Конституції України. Верховний Суд вважав, що, ухвалюючи своє Рішення, Конституційний Суд України не забезпечив верховенство Конституції України, змінив Конституцію України та конституційний лад, порушивши основоположні принципи демократії та розподілу влади, а також підірвав легітимність діючих інститутів державної влади, внаслідок чого їхня діяльність стала базуватися на нормах, встановлених Конституційним Судом України, а не Верховною Радою України. Верховний Суд дійшов висновку, що участь заявника в ухваленні цього Рішення та наслідки такої участі були явно несумісними з його присягою судді.

13. Верховний Суд встановив, що заявника звільнили на підставі процедури, яка відповідала Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

14. Верховний Суд також зазначив:

«У рішенні від 09 січня 2013 року у справі «Олександр Волков проти України» Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) піддав критиці процедуру

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ГОЛОВІН ПРОТИ УКРАЇНИ»

притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності парламентом на парламентському комітеті та пленарному засіданні, зазначивши, що пленарне засідання не було належним місцем для розгляду питань факту та права, оцінки доказів та юридичної кваліфікації фактів. ЄСПЛ поставив під сумнів належну роль політиків, які засідають у парламенті та від яких не вимагається мати будь-який юридичний або судовий досвід у встановленні складних питань факту та права в такому випадку¹.

Водночас існують суттєві відмінності між обставинами, які були предметом розгляду ЄСПЛ у зазначеній вище справі, та обставинами справи, що розглядається.

Згідно з [відповідними положеннями] Конституції України (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин)² Конституційний Суд України складається з вісімнадцяти суддів Конституційного Суду України. Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по шість суддів Конституційного Суду України.

Зазначене вказує на політичний характер формування цього органу конституційної юрисдикції.

Крім того, Конституційний Суд України не розглядає конкретні юридичні справи у спорах між певними суб'єктами права, а може визнавати неконституційними нормативні акти (тобто діяти як негативний законодавець) та здійснювати обов'язкові для застосування тлумачення Основного Закону і за чинною на той час редакцією Конституції України тлумачення законів (тобто діяти як позитивний законодавець).

Ці обставини суттєво відрізняють Конституційний Суд України від судів загальної юрисдикції, оскільки зазначене вище свідчить про те, що цей орган є більшою мірою політичним, ніж судовим.

Те, що Конституційний Суд України не є судом у розумінні статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року, впливає також із рішень Європейського суду з прав людини у справах «Фішер проти Австрії» та «Цумтобель проти Австрії»³.

За таких обставин цілком виправданим є висновок, що суб'єкт призначення судді Конституційного Суду України має право застосовувати до призначеного судді заходи політичної відповідальності в разі встановлення цим суб'єктом призначення ознак невідповідності поведінки такого судді високим вимогам, які пред'являються суспільством до судді Конституційного Суду України.»

¹ Рішення у справі «Олександр Волков проти України» (*Oleksandr Volkov v. Ukraine*), заява № 21722/11, пункт 122, ЄСПЛ 2013 (ця та інші примітки відсутні в постанові Верховного Суду та були додані Секретаріатом Суду для зручності).

² Відповідні положення наведені в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 33).

³ Рішення у справах «Фішер проти Австрії» (*Fischer v. Austria*), від 26 квітня 1995 року, пункт 29, Серія А № 312; «Цумтобель проти Австрії» (*Zumtobel v. Austria*), від 21 вересня 1993 року, пункт 30, Серія А № 268-А.

ВІДПОВІДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ТА ПРАКТИКА

15. Відповідні документи наведені в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункти 33 – 73).

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ СТАТЕЙ 6 ТА 8 КОНВЕНЦІЇ

16. Заявник скаржився, що (i) пов'язана з його звільненням справа не була розглянута «незалежним і безстороннім судом»; (ii) його справу не розглянув «суд, встановлений законом», оскільки органи державної влади, які розглядали його справу, вийшли за межі своїх повноважень; (iii) не було дотримано право на вмотивоване рішення; та (iv) не було дотримано принцип юридичної визначеності, оскільки не існувало строку для притягнення до відповідальності за «порушення присяги». Він посилався на пункт 1 статті 6 Конвенції, відповідна частина якого передбачає:

«1. Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення. ...»

17. Заявник також скаржився на незаконність свого звільнення і порушення його права на повагу до приватного життя. Він посилався на статтю 8 Конвенції, яка передбачає:

«1. Кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції.

2. Органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб.»

A. Доводи сторін

18. Заявник і Уряд подали доводи схожі за своїм характером на подані в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункти 77 – 80, 88 – 90 і 115 – 119).

19. Зокрема, Уряд доводив, як і в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункти 77 та 78), що неповідомлення заявником Суду про свою заяву про відставку становило зловживання правом на подання індивідуальної заяви і його прохання про відставку робило його скаргу за статтею 8 Конвенції беззмістовною.

20. Уряд також вказав на контекст, в якому виникла справа, зокрема проблемний характер Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року (див. аналогічні доводи в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 90). Він також стверджував, що підстави та порядок звільнення заявника відповідали національному законодавству й не призвели до порушення прав заявника.

21. Заявник заперечив проти цих доводів, стверджуючи, зокрема, що «порушення присяги» ним ніколи не встановлювалося відповідно до законодавства. Національне законодавство не передбачало можливість притягнення до відповідальності суддів Конституційного Суду України за позиції, висловлені ними під час ухвалення рішень цього суду (див. аналогічні доводи у згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 88).

В. Оцінка Суду

22. Суд зазначає, що ніщо не свідчить про зловживання правом на подання індивідуальної заяви та ці скарги не є явно необґрунтованими у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції або неприйнятними з будь-яких інших підстав (див. для порівняння там само, пункти 77 – 87). Тому вони мають бути визнані прийнятними.

23. Ситуація заявника та рішення, ухвалені на національному рівні у його справі, майже ідентичні ситуації та рішенням щодо заявників в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*).

24. Однак можна зауважити невелику різницю в тому, що у своєму рішенні щодо пана Головіна Верховний Суд намагався розрізнити справу заявника і справу «Олександр Волков проти України» (*Oleksandr Volkov v. Ukraine*), заява № 21722/11, ЄСПЛ 2013), характеризувавши Конституційний Суд України як насамперед політичний орган, а не як суд у розумінні статті 6 Конвенції (див. пункт 14).

25. Суд вказує на спроби Верховного Суду врахувати відповідну практику Суду. Однак він не може погодитися з характеристикою Верховного Суду цього питання. Верховний Суд, висловивши загальне твердження, що Конституційний Суд України є насамперед

політичним органом, не прокоментував, як це конкретно стосувалося справи заявника, враховуючи, що його звільнили саме за порушення присяги судді.

26. В згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункти 98 – 100) Суд визнав, що існувала певна різниця між нормативно-правовою базою, застосовною до суддів Конституційного Суду України, та застосовною до суддів інших судів (у тому числі Верховного Суду, таких як заявник в рішенні у справі «Олександр Волков проти України» (*Oleksandr Volkov v. Ukraine*)). Проте він дійшов висновку, що на момент подій нормативно-правова база щодо суддів Конституційного Суду України не забезпечувала значно кращої передбачуваності у порівнянні із застосовною до інших суддів щодо питання, яка поведінка судді могла вважатися «порушенням присяги» згідно з українським законодавством.

27. У цій справі відповідна нормативно-правова база є ідентичною. Ніщо у цій справі чи в рішеннях на національному рівні не дозволяє Суду дійти висновку, який відрізнявся б від висновку, зробленого ним в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункти 101 – 110), а саме, що відповідній нормативно-правовій базі бракувало необхідної чіткості та передбачуваності й рішення на національному рівні, в яких воно застосовувалося у справі заявника, не були достатньо обґрунтованими.

28. Зокрема, у цьому рішенні Суд вказав, що стаття 28 Закону України «Про Конституційний Суд України» встановлювала функціональний імунітет для суддів Конституційного Суду України, вказуючи, що вони не мали нести юридичну відповідальність за результати свого голосування в цьому суді. З огляду на той факт, що пана Овчаренка та пана Колоса (як і пана Головіна – див. пункт 6) звільнили саме за результати їхнього голосування за Рішення від 30 вересня 2010 року, питання, чи могло це положення Закону України тлумачитися як таке, що обмежувало обсяг відповідальності суддів за «порушення присяги», мало вирішальне значення та вимагало детального аналізу. Однак на момент подій у практиці чи іншому авторитетному джерелі не було роз'яснено ці питання (див. згадане рішення у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 101 і 102).

29. Хоча за таких обставин зазвичай потрібен дуже детальний і чіткий аналіз, аби продемонструвати, що під час застосування Конституції України та законодавства всі відповідні аргументи було враховано, Верховна Рада України чи Верховний Суд такого аналізу не навели (там само, пункт 103).

30. Ці міркування також цілком доречні в цій справі.

31. За таких обставин і, повторюючи, що він усвідомлює відповідний конкретний контекст ситуації та дискусійний характер рішення, у зв'язку з яким заявника було звільнено (там само, пункти 107 і 109), Суд вважає, що було порушено статтю 8 Конвенції.

32. В згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункти 120 – 127) Суд також встановив, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з правом на ухвалення вмотивованого рішення.

33. Зокрема, суд зазначив, що ця справа стосується підзвітності двох суддів політичному органу, який діяв не як орган державної влади, який попередньо розглядає це питання, а здійснив повноваження з ухвалення остаточного рішення, яке призвело до звільнення заявників. Оскільки таке здійснення повноважень не було попередньо обумовлено жодною оцінкою питання незалежним органом, судовий розгляд справи *ex post* мав вирішальне значення для загальної оцінки відповідності провадження на національному рівні пункту 1 статті 6 Конвенції (там само, пункт 122).

34. Під час цього перегляду вимагало детальної відповіді питання, чи відповідало звільнення заявників з посади конституційним гарантіям незалежності суддів, у тому числі функціональному імунітету суддів Конституційного Суду України, яке обмежувало обсяг їхньої юридичної відповідальності за результати голосування як членів Конституційного Суду України. Оскільки такої відповіді надано не було, рішення про звільнення заявників не могли вважатися достатньо обґрунтованими (там само, пункт 126).

35. Рішення Верховного Суду у справі заявника не може вважатися достатньо обґрунтованим з тих же причин.

36. Отже, було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з правом на вмотивоване рішення.

37. Як і в рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), Суд також не вбачає необхідності у розгляді інших недоліків, на які скаржився заявник (там само, пункт 126).

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ

38. Заявник також скаржився на відсутність у нього ефективних засобів юридичного захисту у зв'язку з його незаконним звільненням. Він посилався на статтю 13 Конвенції, яка передбачає:

«Кожен, чиї права та свободи, визнані в [цій] Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.»

39. Суд вважає, що скарга є прийнятною. Однак, враховуючи висновки Суду за статтями 6 і 8 Конвенції, вона не порушує жодного окремого питання (див. згадане рішення у справі «Олександр Волков проти України» (*Oleksandr Volkov v. Ukraine*), пункт 189).

40. Отже, Суд вважає, що немає необхідності окремо розглядати скаргу за статтею 13 Конвенції.

III. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 18 КОНВЕНЦІЇ У ПОЄДНАННІ ЗІ СТАТТЯМИ 6 ТА 8 КОНВЕНЦІЇ

41. Посилаючись на статті 6, 8 і 18 Конвенції, заявник скаржився, що його звільнення мало іншу мету, ніж вказану органами державної влади. Стаття 18 передбачає:

«Обмеження, дозволені згідно з [цією] Конвенцією щодо зазначених прав і свобод, не застосовуються для інших цілей ніж ті, для яких вони встановлені.»

42. Суд не вбачає суттєвої різниці між фактами та питаннями, які стосуються зазначеної скарги, й детально розглянутими ним в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*). З наведених у вказаному рішенні причин (там само, пункти 131 – 136) Суд вважає, що ця скарга є явно необґрунтованою у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції та має бути відхилена.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

43. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

44. Заявник вимагав 2 100 000 українських гривень (далі – грн) в якості відшкодування матеріальної шкоди, які становили втрачену ним заробітну плату та іншу винагороду.

45. На підтвердження цієї вимоги він надав довідку, в якій вказувалося, що річна заробітна плата іншого судді Конституційного Суду України, пана Б., за період з липня 2016 року до червня 2017 року становила 666 674,60 грн без вирахування податків і 536 673,05 грн з вирахуванням податків. Згідно з твердженнями заявника суддю Б. було призначено на той же термін, що й заявника. На цій підставі заявник вимагав: 545 000 грн за 2014, 2015 та 2016 роки кожен і 395 000 грн за 2017 рік.

46. Заявник також вимагав 20 000 євро в якості відшкодування моральної шкоди.

47. Уряд заперечив проти цих вимог, вважаючи їх необґрунтованими та надмірними. Зокрема, він зазначив, що протягом відповідного періоду суддя Б. обіймав посаду Голови Конституційного Суду України, тоді як заявника звільнили з посади звичайного судді цього суду.

48. Суд зазначає, що в згаданому рішенні у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 140) він відхилив вимоги заявників про відшкодування матеріальної шкоди, оскільки вони не надали належних доказів у зв'язку зі своїми вимогами.

49. На відміну від заявників у згаданій справі, заявник у цій справі справді надав деякі докази на підтримку своєї вимоги. Однак ці докази стосувалися не його власного доходу до та після звільнення, а радше доходу судді Б. протягом однорічного періоду через декілька років після звільнення заявника.

50. Не навівши пояснення, чому він висунув цей аргумент, заявник стверджував, що йому слід було присудити суму приблизно подібну до суми заробітної плати судді Б. за 2016/2017 роки за весь період з 2014 до 2017 року. Заявник не зміг пояснити, чому висунув вимоги щодо усього 2014 року, хоча його звільнили лише наприкінці лютого того року, або за 2016 та 2017 роки, хоча його термін повноважень мав закінчитися у 2015 році (див. пункт 5). Заявник також не зміг пояснити, чому вимагав 545 000 грн на рік, хоча суддя Б. заробляв більше або менше цієї суми, залежно від того, чи враховувалися податки (див. пункт 45).

51. Додатково до непояснених розбіжностей у датах і сумах, суддя Б. у відповідний період був Головою Конституційного Суду України, тоді як заявника звільнили з посади судді цього суду.

52. Загалом заявник не надав Суду послідовної та відповідної інформації, на підставі якої можна було б зробити розрахунок його втраченого доходу.

53. До того ж заявник не надав детальної інформації чи доказів щодо його власного становища та доходу після звільнення. У зв'язку з цим Суд вважає за доцільне нагадати свої зауваження в рішенні у справі «Куликов та інші проти України» (*Kulykov and Others v. Ukraine*), заява № 5114/09 та 17 інших заяв, пункт 155, від 19 січня 2017 року), які значною мірою доречні й у цій справі:

«154. Заявники обґрунтовували свої розрахунки припущеннями, що вони працюватимуть до досягнення пенсійного віку, після чого вони матимуть право на отримання пенсії. Проте не були враховані різні непередбачувані обставини, які могли б спростувати таке припущення (наприклад, втрата працездатності, звільнення, пониження на посаді, зміна заробітної плати або розміру пенсії). По-друге, після звільнення заявники не були позбавлені можливості працевлаштуватись на нових місцях, не зважаючи на те, що запис про їх звільнення накладав певні обмеження і міг негативно вплинути на їхні

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ГОЛОВІН ПРОТИ УКРАЇНИ»

перспективи пошуку нової роботи. У той же час дохід, отриманий після звільнення на новому місці роботи або з інших джерел, необхідно було б вивчити і врахувати при визначенні суми матеріальної шкоди, завданої звільненням...»

54. З огляду на ці міркування в рішенні у справі «Куликов та інші проти України» (*Kulykov and Others v. Ukraine*) Суд частково задовольнив вимогу про відшкодування матеріальної шкоди лише одному заявнику з вісімнадцяти та відхилив вимоги решти (там само, пункт 155). Ці ж міркування також зумовлюють відхилення вимоги заявника про відшкодування матеріальної шкоди у цій справі.

55. З огляду на наведені міркування Суд відхиляє вимогу заявника про відшкодування матеріальної шкоди.

56. Стосовно моральної шкоди Суд вважає, що за обставин цієї справи встановлення порушень статті 8 Конвенції та пункту 1 статті 6 Конвенції само собою становить належну справедливую сатисфакцію для цілей статті 41 Конвенції (див. згадане рішення у справі «Овчаренко та Колос проти України» (*Ovcharenko and Kolos v. Ukraine*), пункт 141).

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятними скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції, статтями 8 та 13 Конвенції, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. *Постановляє*, що було порушено статтю 8 Конвенції;
3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з правом на вмотивоване рішення суду;
4. *Постановляє*, що немає потреби розглядати скаргу за статтею 13 Конвенції;
5. *Постановляє*, що встановлення порушення становить достатню справедливую сатисфакцію будь-якої моральної шкоди, завданої заявнику, і відхиляє вимогу заявника щодо справедливої сатисфакції.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ГОЛОВІН ПРОТИ УКРАЇНИ»

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 13 липня 2023 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Віктор Соловейчик
(*Victor Soloveytschik*)
Секретар

Жорж Раварані
(*Georges Ravarani*)
Голова